

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARLA KURULUŞ TEBLİĞİ
(TEBLİĞ NO: 2006 - 32/32)**

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili müesseselerin kuruluşu, üyeliğe açma, faaliyet, yükümlülük ve denetimlerine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığı,
- b) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,
- c) Yetkili Müesseseler: Bakanlıkça tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde dövize ilişkin işlemler yapmasına izin verilen ve kıymetli maden, taahhüt ve eylemlere ilişkin işlemler de yapabilen anonim şirketleri,
- ç) Üyeliğe: Münhasıran yetkili müesseseye bağlı olarak çalışan, idaresi yönetim kurulu kararı ile atanan yönetici vasıtasıyla yürütülen kuruluşu,
- d) Yetkili Müessese Zin Belgesi: Faaliyette bulunmasına izin verilen yetkili müesseselerin merkezleri adına düzenlenen ıslak imzalı ve soğuk damgalı belgeyi,
- e) Üyeliğe Zin Belgesi: Yetkili müesseselerin Müsteşarlıkça açılmasına izin verilen üyeliğe için buldukları mahallin adı belirtilmek suretiyle düzenlenen ıslak imzalı ve soğuk damgalı belgeyi, ifade eder.

Faaliyet konusu

MADDE 3 – (1) Yetkili müesseseler Türk Parası Kıymetini Koruma ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunabilirler.

- a) **(Değişiklik:RG-26/9/2012-28423)** Efektifleri almak ve satmak.
 - b) Efektifleri daha küçük veya daha büyük küpürlerle veya aynı cins efektiflerle değiştirmek.
 - c) Merkez Bankasıca tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde döviz nakit çekleri satın almak.
 - ç) **(Değişiklik:RG-26/9/2012-28423)** Kıymetli Madenler Borsasına üye olmak kaydıyla, ilgili yönetmelik ve mevzuat hükümleri çerçevesinde kıymetli taahhüt ile standart ve standart dışı işlemleri, kıymetli madenlerin ithalini, ihracını ve söz konusu Borsada sürdürülmekte olan kıymetli maden ve taahhüt işlemleri yapmak.
 - d) Merkez Bankası bünyesinde kurulan Döviz ve Efektif Piyasalarında, öngörülen şartları yerine getirmek kaydıyla anılan Bankaca belirlenen esas ve usuller dahilinde döviz ve efektif alım satımı yapmak.
 - e) **(Değişiklik:RG-26/9/2012-28423)** Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından üretilen basılı altınlar (milli ziynet ve meskük vb.) ile bir kilogramdan küçük bar veya külçe ekindeki standart işlemleri altınların alım satımını yapmak.”
- (2) Yetkili müesseseler yukarıda belirtilen işlemler dışındaki faaliyetlerde bulunamazlar.
- (3) Bu madde hükümlerine aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen yetkili müessese hakkında yasal kovuşturmaya geçilir ve mevzuata aykırı faaliyeti durdurmasını teminen uyarılır. Yapılan uyarıya rağmen mevzuata aykırı faaliyete devam edilmesi halinde yetkili müessesenin faaliyet izni Müsteşarlıkça iptal edilir.

Kuruluş izni

MADDE 4 – (1) Yetkili müesseselerin kuruluşu ve faaliyete geçmesi için Müsteşarlıktan izin alınması şarttır.

(2) Faaliyet izni bulunmayanlar veya iptal edilenler, yetkili müessese faaliyetinde bulunamazlar; ticaret unvanlarında, ilan ve reklamlarında veya işyerlerinde dövize ilişkin işlem yaptıkları izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve ifade kullanamazlar.

Kuruluş şartları

MADDE 5 – (1) Kuruluşuna izin verilecek yetkili müesseselerin;

- a) Anonim şirket olması,
- b) Münhasıran yetkili müesseselerin faaliyet konuları ile ilgili ticaret üzere kuruluşu,
- c) **(Değişiklik:RG-26/9/2012-28423)** Ödenmiş sermayelerinin 500 bin Türk Lirasından az olmaması
- ç) **(Mülga:RG-26/9/2012-28423)**
- d) **(Değişiklik:RG-26/9/2012-28423)** Kurucuların, müflis, konkordato ilan etmiş veya taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi süreli hapis veya cezası ne olursa olsun zimmet, irtikap, rüvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, görevi kötüye kullanma gibi yüz kızartıcı suçlar ile kaçakçılık suçları, tefecilik, ihaleye fesat karıştırmaya, edimin ifasına fesat karıştırmaya, Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan mal varlığı deşerlerini aklama, terörün finansmanı suçlarından dolayı hüküm giymiş bulunmaması,
- e) Hisse senetlerinin nama yazılı olması ve nakit karlılığı çıkarılması,
- f) Ana sözleşmelerinin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında mevzuat hükümlerine uygun olması,
- g) **(Mülga:RG-28/8/2008-26981)**

arttır.

(2) Yukarıda belirtilen artlardan birini kaybeden veya ta imadı ı tespit edilen yetkili müesseselere, söz konusu eksikliklerin tamamlanmasını teminen en fazla 90 günlük süre verilir. Bu süre içerisinde yükümlülü ünü yerine getirmeyen yetkili müesseselerin faaliyet izni ba ka bir uyarıya gerek olmaksızın iptal edilir.

Ba vuru

MADDE 6 – (1) Yetkili müessese kurulması için Müste arlı a verilecek ba vuru dilekçesine;

a) irket ana sözleşle me tasla ının,

“b)) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) Türkiye’de yerle ik her bir kurucu ortak için;

1) Müflis olmadıklarına ili kin yazılı beyanlarının,

2) Konkordato ilan etmi olmadıklarına ili kin yazılı beyanlarının,

3) Adli sicil kaydına ili kin yazılı beyanlarının,

4) Vergi borcu bulunmadı ına dair ba lı bulunulan vergi dairesinden alınacak belgenin,

5) Gerçek ki iler için Tebli in 1 numaralı, tüzel ki iler için 2 numaralı ekindeki örne e uygun ekilde ve noter huzurunda düzenlenip imza edilecek birer beyannamenin.”

c) (Mülga:RG-26/9/2012-28423)

(2) Yurt dı ında yerle ik ki ilerden istenecek bilgi ve belgeler hakkında bu madde hükümleri kıyasen uygulanır.

(3)) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) Gerçe e aykırı belge verenler ya da beyanda bulunanlar hakkında yasal i lem yapılacaktır.

Ön izin

MADDE 7 –

(1) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) Kurucular, 6 ncı maddede belirtilen bilgi ve belgeler ile birlikte yetkili müessese kurmak amacıyla ön izin almak üzere Müste arlı a ba vuruda bulunurlar.”

(2) Ba vuruları Müste arlıkça uygun görülenlere, Türk Ticaret Kanunu hükümleri dahilinde anonim irket kurabilmeleri için ön izin verilir.

(3) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) Yetkili müessese kurmak için ön izin alan kurucular, faaliyet izni alana kadar faaliyette bulunamazlar. Faaliyet izni verilmeden önce faaliyete geçtikleri tespit edilenlerin ön izinleri iptal edilir ve kurucuları hakkında yasal kovu turmaya geçilir.”

Faaliyet izni

MADDE 8 – (1) Kurucular, ön izin tarihinden itibaren 90 gün içerisinde yetkili müessesenin kurulu i lemlerini tamamlayarak faaliyet izni almak üzere Müste arlı a ba vuruda bulunurlar.

(2) Faaliyet izni almak üzere yapılacak ba vuruya;

a) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) Ana sözleşle nin yayımlandı ı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nin bir nüshası,”

b) Ortaklar tarafından irket ana sözleşle mesinde taahhüt edilen asgari irket sermayesinin nakden ve defaten ödendi ini gösterir bankadan alınacak belge,

c)) (Mülga:RG-26/9/2012-28423)

ç)) (Mülga:RG-26/9/2012-28423)

d) 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca ödenmesi gereken harcın ödendi ini tevsik eden belge, eklenir.

(3) Müste arlıkça yapılan inceleme neticesinde durumları uygun görülen yetkili müesseselere faaliyette bulunma izni verilerek, irket adına "Yetkili Müessese zin Belgesi" düzenlenir.

(4) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) Faaliyet izin tarihinden itibaren 90 gün içerisinde faaliyete geçilmemesi veya faaliyete aralıksız 120 gün veya daha fazla süreyle ara verilmesi halinde, faaliyet izni ve "Yetkili Müessese zin Belgesi" iptal edilir. zin belgesi iptal edilen irket yetkili müessese olarak faaliyette bulunamaz.”

ube açma

MADDE 9 – (1) Yetkili müesseselerin merkezlerine ilaveten ube açmaları Müste arlı ın ön iznine tabidir. ube açmak üzere yapılacak ba vurulara yönetim kurulu kararı ile birlikte ube açılması nedenlerini belirtir bir raporun eklenmesi zorunludur. Yapılacak de erlendirme neticesinde durumları uygun bulunan yetkili müesseselere ube açma ön izni verilir.

(2) ube açma iznini müteakip 90 gün içerisinde;

a) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) Her bir ube için 5 inci maddede belirtilen ödenmi sermayeye 500 bin Türk Lirası ilave edildi ine ili kin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nin bir nüshası ve artırılan sermayenin tamamının ödendi ini gösterir bankadan alınacak belgenin,

b) (Mülga:RG-26/9/2012-28423)

c) (Mülga:RG-26/9/2012-28423)

ç) (De i ik:RG-26/9/2012-28423) ubenin tescil edildi i Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nin bir nüshasının,

d) 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca ödenmesi gereken harcın ödendi ini tevsik eden belgenin, tevdii halinde, faaliyete geçmesi uygun görülen ubelere Müste arlıkça " ube zin Belgesi" verilir.

(3) " ube zin Belgesi" verilmesinden önce faaliyete geçen ubenin ön izni Müste arlıkça iptal edilir ve irket hakkında yasal kovu turmaya geçilir.

(4) **(De i ik:RG-26/9/2012-28423)** ube izin belgesinin verili tarihinden itibaren 90 gün içerisinde faaliyete geçilmemesi veya faaliyete aralıksız 120 gün veya daha fazla süreyle ara verilmesi halinde, faaliyet izni ve " ube zin Belgesi" iptal edilir. zin belgesi iptal edilen ube yetkili müessese olarak faaliyette bulunamaz.”

(5) **(Ek:RG-28/8/2008-26981)** Buldukları ülkede döviz alım satım i leri ile i tigel eden yurtdı ında yerle ik ki iler in Türkiye’de ube açmalarında bu madde hükümleri kıyasen uygulanır. Açılan ilk ube veya ubelerden birisi irketin Türkiye merkezi kabul edilir.

zin belgesi

MADDE 10 – (1) irket adına düzenlenen "Yetkili Müessese zin Belgesi" ve " ube zin Belgesi" i yerinde herkesin görebilece i ekilde asılı bulundurulmak zorundadır.

(2) 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca ödenmesi gereken harcın ödendi inin tevsik edilmesi kaydıyla, kaybedilen veya herhangi bir nedenle yenilenmesi istenilen yetkili müessese izin belgesi ile ube izin belgesinin yenisi düzenlenir.

(3) Faaliyet izni iptal edilen yetkili müesseselerin, "Yetkili Müessese zin Belgesi"ni ve " ube zin Belgesi"ni Müste arlıkça verilen süre dahilinde iade etmemeleri veya faaliyetlerine devam etmeleri halinde haklarında yasal kovu turmaya geçilir.

(4) Yetkili Müessese zin Belgesi bulunmayan gerçek veya tüzel ki iler ticari amaçla döviz alım satımı yapamazlar.

Döviz hesabı

MADDE 11 –(Mülga:RG-26/9/2012-28423)

Adres ve unvan de i ikli i

MADDE 12 – **(De i ik:RG-26/9/2012-28423)** (1) Yetkili müesseselerin merkez ve ubeleri, Müste arlık a bildirdikleri adresleri dı ında bir yerde faaliyette bulunamazlar.

(2) Merkez ve ubelerinin adreslerinde meydana gelen de i iklik 15 i günü içerisinde, eski adresin terkedildi ine ve yeni adreste i e ba lanıldı ına dair ilgili vergi dairelerinden alınacak belgelerle birlikte Müste arlık a bildirilir. Ayrıca yeni adresin tescil ve ilan edildi i Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nin bir nüshası yeni adreste i e ba lanıldı ı tarihten itibaren 30 gün içerisinde Müste arlık a gönderilir.

(3) Yetkili müesseselerin unvan de i ikli i Müste arlık ın iznine tabidir.

Hisse devirleri

MADDE 13 – (1) Yetkili müesseselerin ortaklarında de i ikli e neden olan hisse devirleri Müste arlık ın iznine tabidir.

(2) Hisseleri devralacak ki iler in kurucu ortaklarda aranılan artları haiz olması ve bu durumun 6’ncı maddede belirtilen belgeler ile tevsiki gereklidir.

(3) Yetkili müesseseler, faaliyet izni verildi i tarihten itibaren 1 yıl geçmedikçe hisse devrinde bulunamazlar.

Bilgi verme

MADDE 14 –**(De i ik:RG-26/9/2012-28423)** (1) Yetkili müesseseler yıllık bilanço ve kar/zarar tablolarının ilgili oldukları yılı takip eden yılın Nisan ayı içerisinde onaylı örneklerini Müste arlık a gönderirler.

(2) Yetkili müesseseler unvanları, ortakları, yönetim kurulu ba kan ve üyeleri ile genel müdür veya yöneticilerine ili kin bilgiler ile ileti im bilgilerinde meydana gelen de i iklikleri, de i iklik tarihinden itibaren 10 gün içerisinde Müste arlık a bildirirler.

(3) Yetkili müesseseler, 8 ve 9 uncu madde kapsamında faaliyete ara verecek merkez ve/veya ubelerini, faaliyete ara vermeden 10 gün öncesinde Müste arlık a bildirirler. Faaliyete ara veren yetkili müesseselerin bu süre içerisinde do acak olan idari ve mali yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekmektedir.

(4) Müste arlık, yetkili müesseselerden gerek görülen her türlü bilgi ve belgeyi belirleyece i ekil, ortam ve sürelerde isteyebilir.”

Hesap ve belge düzeni

MADDE 15 – (1) Yetkili müesseseler;

a) Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanununa göre i letmenin ihtiyacına uygun birinci sınıf tacirlerin tutmak zorunda oldukları defter ve kayıtları tutmak,

b) Merkez Bankasına belirlenen esaslar dahilinde her bir i lem itibarıyla döviz alımlarında "Döviz Alım Belgesi", döviz satımlarında "Döviz Satım Belgesi" düzenlemek,

c) Faaliyet konuları ile ilgili olarak ilgili kanunlarca düzenlenmesi zorunlu olan di er belgeleri düzenlemek ve gerekli kayıtları usulüne uygun ekilde tutmak,

ç) Bir takvim yılı içerisinde merkez ve ubelerinin her biri için en az 3 milyon ABD Doları veya kar ılı ı döviz tutarında döviz alı i lemi gerçekle tirmek, zorundadırlar.

Denetim

MADDE 16 –(De i ik:RG-26/9/2012-28423) “(1) Yetkili müesseselerin faaliyet ve i lemleri, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna göre inceleme ve soru turma yapmaya yetkili bulunan denetim elemanları ile ilgili mevzuat gere i denetim yapmaya yetkili merci ve elemanlar tarafından incelenebilir.”

(2) Merkez Bankası yetkili müesseselerde inceleme yapmaya yetkilidir.

(3) Yetkili müesseseler yukarıda yazılı denetim elemanlarının ve mercilerin isteyecekleri bilgi ve belgeleri vermek, evrak ve defterlerini ibraz etmek zorundadırlar.

Yaptırım

“**MADDE 17 – (De i ik:RG-26/9/2012-28423)** (1) Bu Tebli hükümlerine aykırı i lem yaptı ı tespit edilenler hakkında, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden yasal kovu turmaya geçilir.”

Yetki

MADDE 18 – (1) Müste arlık bu Tebli in tatbikatını temin etmek amacıyla gerekli görece i her türlü tedbiri almaya ve Tebli de öngörülen haller dı ında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 19 – (1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara ili kin 2002-32/27 sayılı Tebli yürürlükten kaldırılmış tır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Tebli yayımı tarihinde yürürlü e girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Tebli hükümlerini Hazine Müste arlı ının ba lı oldu u Bakan yürütür.

GEÇ C MADDE 1 — (De i ik:RG-26/9/2012-28423) (1) Yetkili müesseseler, 30/9/2012 tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenmi sermayelerini bu Tebli in 5 inci ve 9 uncu maddelerinde belirtilen tutarlara tamamlamak zorundadırlar. Söz konusu yükümlülü ünü yerine getirmedi i tespit edilen yetkili müesseselere, bu yükümlülü ün yerine getirilmesini teminen en fazla 90 günlük ek süre verilir. Bu süre içerisinde yükümlülü ünü yerine getirmeyen yetkili müesseselerin faaliyet izni ba ka bir uyarıya gerek olmaksızın iptal edilir.”

GEÇ C MADDE 2 – – (De i ik:RG-26/9/2012-28423) (1) Yetkili müesseseler tarafından T.C. Ziraat Bankasının “Muhtelif Borçlar-Bloke Paralar” hesabına yatırılmış bulunan dövizlerin iade i lemleri, 30/9/2012 tarihinden itibaren 180 gün içinde T.C. Ziraat Bankasına sonuçlandırılır.

(2) Yetkili müesseseler tarafından T.C. Ziraat Bankasının “Muhtelif Borçlar-Bloke Paralar” hesabına yatırılmış bulunan dövizler üzerinde haciz veya tedbir kararı bulunması halinde, gerekli i lemler ilgili idari ve adli mercilerin kararları çerçevesinde T.C. Ziraat Bankasına yapılır.”

EK:1
KURUCULAR BEYANNAMES
(Gerçek Kişiler)

- **ADI SOYADI** : **FOTOGRAFI**
- **DOĞUM YERİ VE TARİHİ** :
- **UYRULUĞU** :
- **ANA ADI** :
- **BABA ADI** :
- **KAMETGAH ADRESİ** :
- **ÖĞRENİM DURUMU** :
(En son mezun olduğu okul ve bölümü)
- **MESLEĞİ VE GÖREV ÜNVANI** :
- **HALEN ÇALIŞTIĞI YERİN ADI, ADRESİ** :
(Çalışılan kurumun, iş verenin ya da şirketin adı ya da ticari ünvanı belirtilecektir.)
- **T.C. KİMLİK NUMARASI** :
- **VERGİ KİMLİK NUMARASI** :

- **DAHA ÖNCE ÇALIŞTIĞI YERLER** :
ÇALIŞILAN YER SÜRESİ GÖREV ÜNVANI
1)
2)
3)

- **SON BEŞ YIL ARA T YILLIK GELİRLERİ VE ÖDEDİĞİ GELİR VERGİSİ (BENİMLİ):**
NET GELİR ÖDEDİĞİ GELİR VERGİSİ
20.....YILI
20.....YILI
20.....YILI
20.....YILI
20.....YILI

- **ORTA İBULUNDUĞU ŞİRKETLER:**
ŞİRKETİN ADI FAAL YET TÜRÜ SERMAYESİ HİSSE TUTARI
1)
2)
3)
4)
5)

- **SAHİP OLDUĞU GAYRİ MENKULLER:**
(Sahip olunan tüm gayrimenkuller bu alana yazılacak ve belgeleri eklenecektir)
YERİ CİNSİ PAFTA ADA PARSEL
1)
2)
3)
4)
5)

- **MENKUL KIYMETLER :**
(Mevduat, tahvil, bono, değerli taahhüt ve metaller, altın vs. bu kısma yazılacak ve belgeleri eklenecektir)
1)
2)
3)
4)
5)

- **TAAHHÜT EDİLEN SERMAYENİN KARŞILANACAKI KAYNAKLARIN AYRINTILI DÖKÜMÜ**
(Belgeleri eklenecek) :

1)
2)
3)
4)
5)

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan ederim.

MZA :
TARİH: .../.../20.....

Not: Bu beyanname noter huzurunda düzenlenip, imzalanacaktır.

EK:2
KURUCULAR BEYANNAMES
(Tüzel Kişiler)

- **UNVANI** :
- **MERKEZ VE KURULU TARİHİ** :
- **SERMAYES** :
- **ADRES** :
- **FAAL YET KONUSU** :

- **SON BEŞ YILA A T B LANÇ O B LG LER (bin YTL)**

	NET KARI(ZARARI)	ÖZKAYNAKLARI	AKTİF TOPLAM
20.....YILI
20.....YILI
20.....YILI
20.....YILI
20.....YILI

- **TAKLER**

NO	ŞİRKETİN UNVANI	FAAL YET TÜRÜ	SERMAYES	HİSSE TUTARI
1)				
2)				
3)				
4)				
5)				

- **SAHİP OLDUĞU GAYR MENKULLER (Tapu fotokopileri eklenecek)**

NO	YER	C NS	PAFTA	ADA	PARSEL
1)					
2)					
3)					
4)					
5)					

- **MENKUL KIYMETLER (Ayrıntılı şekilde belirtilecek ve belgeleri eklenecek)**

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

- **TAAHHÜT EDİLEN SERMAYENİN KARILANACAKI KAYNAKLARIN AYRINTILI DÖKÜMÜ (B Belgeleri eklenecek)**

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan ederim.

MZA :
TARİH: .../.../20.....

Not: Bu beyanname tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili kişisi tarafından noter huzurunda düzenlenip, imzalanacaktır.